

verslag

Vragenuurtje Ringen met de Inspectie van het Onderwijs
over de jaarlijkse herziening van de onderzoekskaders

Vergaderdatum en -tijd

8 mei 2026, 10:00u - 11:00u

Vergaderplaats

Teams

Aanwezig

Sectorraad GO, PO-Raad, VBSO, NRTO, Ouders &
Onderwijs, Siméa, Verus, ISO, MBO Raad, AVS, VO-raad,
Inspectie van het Onderwijs

Agendapunten

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Dit uur is bedoeld ter voorbereiding op het Ringen-overleg van 20 mei. Vandaag beantwoorden we de vooraf ingediende vragen ter verduidelijking over de voorgenomen wijzigingen op de Onderzoekskaders van 2026.

Het grootste deel van de voorgenomen wijzigingen zijn zogenaamde 'technische' wijzigingen, die we doorvoeren omdat de betreffende wet- en regelgeving van kracht is geworden (of uiterlijk 1 augustus van kracht wordt), dan wel is aangepast. Daarnaast gaat het voornamelijk om correctie van onvolkomenheden, zoals verschrijvingen in bijvoorbeeld nummering van wetsartikelen en verbetering van de parafrasering van wetsartikelen. In principe worden de stukken niet meer aangepast.

2. Vooraf ingediende vragen

(Vragen in *cursief*, antwoord/reactie inspectie in regulier lettertype)

Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs

- In het nieuwe onderzoekskader zijn er wijzigingen t.a.v. curriculum en met name burgerschap. De aanvulling op het kader is dat voor zowel Nederlandse taal, rekenen-wiskunde en burgerschap is, dat het herkenbaar is in de onderwijspraktijk.*

De bedoelde zin over herkenbaarheid van het curriculum in de onderwijspraktijk stond al in de betreffende standaard (OP0) en is alleen

verplaatst om duidelijker te benadrukken dat dit vereiste van toepassing is op alle drie de basisvaardigheden (taal, rekenen en burgerschap).

- *Er zijn al veel herstelopdrachten voor burgerschap. Wat voor effect wordt verwacht van deze aanscherping en extra eis in het onderzoekskader?*

Deze wijziging is geen aanscherping van de wetgeving, maar een verduidelijking dat ook voor Burgerschap geldt dat de uitvoering van het burgerschapscurriculum ook zichtbaar moet zijn in de praktijk (naast onderdelen doelgericht en samenhangend, ook zichtbaarheid/herkenbaarheid).

- *Wat betekent dit voor de praktijk en het toezicht van de inspectie?*

Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de praktijk en het toezicht van de inspectie. Ook nu houden wij al toezicht op zowel de doelgerichtheid en samenhang als de herkenbaarheid van het burgerschapsonderwijs.

- *Is er zicht op of er meer financiële sancties worden afgegeven in relatie tot burgerschap?*

De financiële sanctie geldt voor alle scholen die ook na een hersteltermijn de geconstateerde wettelijke tekortkomingen niet hebben hersteld. Voor burgerschap geldt hetzelfde criterium als voor alle andere wettelijke vereisten die een bestuur niet heeft hersteld. Het toepassen van de beleidsregel financiële sancties is recent gestart, een vergelijking maken met andere onderwerpen of periodes is daarom nog niet mogelijk.

- *Volgens onze informatie zou er in februari 2026 een Wetsevaluatie plaatsvinden over de Burgerschapsoopdracht. Wat is de uitkomst hiervan en hoe verhoudt dit zich tot het onderzoekskader 2026?*

De wetsevaluatie is afgerond en naar de Kamer gestuurd. De inspectie voert op dit punt geen wijzigingen door in het onderzoekskader 2026. (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2026/02/12/rapport-wetsevaluatie-burgerschap>).

- *Zijn financiële sancties helpend voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Hoe worden de effecten van deze sancties gemonitord en geëvalueerd?*

Het doel van de betreffende beleidsregel van de minister is het bevorderen van de naleving van wettelijke voorschriften en daarmee het verbeteren van de onderwijskwaliteit door in te grijpen bij tekortkomingen. De inspectie geeft eerst een redelijke termijn om geconstateerde tekortkomingen te herstellen, alvorens zij eventueel tot een financiële

sanctie overgaat. De inspectie volgt de effecten van de beleidsregel nauwgezet, samen met het ministerie van OCW en het onderwijsveld.

- *Wijziging t.a.v. de kerndoelen (onderwijsaanbod) verandert van "waar mogelijk in samenhang ingericht" naar "is doelgericht en samenhangend ingericht".*

Het onderwijs wordt op dit moment geïnformeerd over de nieuwe kerndoelen, de curriculumontwikkeling en -implementatie. Er is sprake van een transitiefase en we bevinden ons in de fase van bewustwording en bewustzijn van de veranderingen. De toekomst van de referentieniveaus is op dit moment nog onduidelijk.

Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot de aanpassing van het onderzoekskader? Wat betekent dit voor het toezicht door de inspectie en de uitvoering in de praktijk door de scholen?

De kerndoelen voor het primair onderwijs, de onderbouw van het voortgezet en het (voortgezet) speciaal onderwijs worden herzien. De overheid geeft informatie over de inhoud, de implementatie en het moment waarop de nieuwe kerndoelen in werking treden.

Naar aanleiding van deze vragen is besloten om de tekst iets aan te passen, om zo beter aan te sluiten bij de nieuwe wetgeving en te verduidelijken dat het woord "doelgericht" is gericht op het realiseren van de kerndoelen.

De definitieve tekst luidt: Het onderwijs [...] is op doelgerichte en samenhangende wijze gericht op het realiseren van de kerndoelen [...]

Het klopt dat nog sprake is van een implementatiefase van de nieuwe kerndoelen en het curriculum. Tegelijkertijd treedt deze wetgeving, naar verwachting, per 1 augustus wel in werking en wij verwerken deze dan ook in onze onderzoekskaders. Dit ook om bewustwording te creëren bij alle partijen (inspectie, besturen, scholen), dat deze wetgeving er is en dat aan de slag moet worden gegaan met deze nieuwe wetgeving.

- *Wijziging Wet van school naar duurzaam werk. Deze wet is ingegaan per 01-01-2026. De wetswijziging heeft effect op OP1 en SKA3. Wat wordt er van de scholen verwacht en hoe kunnen we hen hier zo goed mogelijk over informeren en ondersteunen? En wat betekent dit voor de administratieve en uitvoeringslasten van de onderwijsinstellingen?*

De wet en daarbij horende Memorie van Toelichting gaan in op deze punten en daarom verwijzen we in eerste instantie naar die documenten: Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en enkele andere wetten ter bevordering van de kansengelijkheid middels verbetering van de begeleiding naar duurzame economische zelfstandigheid van jongeren

met een risico op een afstand tot de arbeidsmarkt (Wet van school naar duurzaam werk) | Tweede Kamer der Staten-Generaal. De Memorie van Toelichting gaat in hoofdstuk 9 (Gevolgen voor de Regeldruk) in op de verwachte lasten voor (pro- en) vso-scholen.

Deze wet is ook van toepassing op het mbo. Het kennisplatform voor professionals in het MBO KLIMmbo informeert mbo-instellingen over wat de wet voor hen betekent Wet van school naar duurzaam werk - KLIMmbo. Misschien dat dit ook aanknopingspunten biedt voor het gespecialiseerd onderwijs.

Als de Sectorraad GO na lezing van deze informatie nog specifieke vragen heeft, dan kunnen deze ingebracht worden in het reguliere overleg tussen de SGO en de Inspectie (sector (v)so).

- *Wetsvoorstel Verbetering aansluiting beroepsonderwijs-arbeidsmarkt. Deze wet heeft tot aanpassingen geleid in het onderzoekskader van VO en MBO. Is opname in het onderzoekskader van (V)SO ook noodzakelijk?*

Nee. De artikelen die mogelijk ook van toepassing zijn op het (V)SO komen niet terug in de standaarden van het onderzoekskader.

- *Algemeen: Het onderzoekskader 2027 is nog in ontwikkeling, maar leidt mogelijk tot veranderingen die wellicht invloed hebben op het onderzoekskader 2026 en het omgaan met beoordelen. B.v. de rol van OR1. Hoe wordt daar het komende jaar op geacteerd?*

De inspectie voert alleen aanpassingen door in de onderzoekskaders zoals die per 1 augustus 2026 gaan gelden, op basis van voor of op 1 augustus in werking getreden nieuwe en gewijzigde wet- en regelgeving. Het besluit over de wijziging van de rol van de onderwijsresultaten in de beslisregels verwachten we pas in de loop van schooljaar 2026/2027 en nemen we nu dus nog niet op.

PO raad

In het onderzoekskader voor Caribisch Nederland worden veel wijzigingen doorgevoerd met als reden van aanpassing het besluit doorstroomtoetsen po.

- *We zien echter dat er wijzigingen zijn die verder gaan dan toetsbeleid. Bijvoorbeeld 'De school voorziet in groep 1 en 2 een aanbod voor vroegschoolse educatie als vervolg op de voorschoolse educatie'. We ontvangen graag een toelichting op de relatie van deze wijzigingen met het besluit doorstroomtoetsen.*

Dat is inderdaad een fout van onze kant. Op dit punt gaat het niet om de gewijzigde wetgeving rondom de doorstroomtoetsen maar om wijzigingen in de WKO BES die van invloed zijn op de WPO BES. De tekst(wijziging) is in de Staat van Wijzigingen hierop inmiddels aangepast.

- *Tevens hebben we zorg over de uitvoerbaarheid van de voorgestelde wijziging met betrekken tot het leerlingvolgsysteem. Zijn er passende LVS beschikbaar voor scholen in deze context? We horen graag of de Inspectie hier zicht op heeft.*

Deze zorg herkent de inspectie niet, omdat het eiland zijn eigen leerlingvolgsysteem kent.

Verus

- *Onderzoekskader PO, blz. 31, voetnoot 16: er kan nog niet gehandhaafd worden op WPO artikel 169, vijfde lid (evident ondoelmatige bestedingen), maar er is wel sprake van het geven van een onvoldoende "als een bestuur niet voldoet aan de op dit moment bij de basiskwaliteit opgenomen elementen." Bij die basiskwaliteit staat het voorkomen van evident ondoelmatige aanwending van middelen. Dit kan verwarring oproepen. Graag ook in de voetnoot aangeven dat het gaat over de elementen exclusief het evident ondoelmatig aanwenden van middelen.*

Er is hier geen sprake van een wijziging van de onderzoekskaders. Daarom nemen we ook nu geen aanvulling in de voetnoot op. De inspectie is in de afgelopen jaren geen situatie tegen gekomen waarin het tot problemen leidt. Het is daarom voor nu geen noodzakelijke aanpassing.

- *Blz. 87, onderaan: de wetsteksten waarnaar wordt verwezen kennen de term 'uitvoerend deel' niet. Advies: hier de wet correct citeren.*

We proberen zo dicht mogelijk bij de onderwijspraktijk te blijven. Het punt is dat er twee soorten inrichtingen zijn als het gaat om dagelijks bestuur en intern toezicht. Om duidelijk aan te geven dat het gaat om de personen die het dagelijks bestuur uitvoeren en niet de leden die het intern toezicht uitvoeren gebruiken we 'uitvoerend deel van'.

De MBO Raad geeft ter vergadering nog een opmerking mee aan de inspectie: Voor het MBO geldt het 'two-tier' model, de suggestie is om zo dicht mogelijk bij de bijbehorende definitie te blijven.

Verus dankt voor de toelichting en vraagt: *waarom is er niet gewoon geschreven 'er moet sprake zijn van een functionele of organieke scheiding tussen bestuur en toezicht.'? En waarom wordt er gekozen voor*

een formulering die niet in de wet voorkomt? Het is duidelijk dat jullie wille aansluiten bij de praktijk.

De Inspectie geeft aan dat de formulering en woorden ook op andere plekken in de kaders terugkomen, maar in een andere context. Dat maakt dat het onduidelijk wordt als we daar alleen 'bestuur' zouden gebruiken.

Verus geeft nog aan dat het nog niet overal tussen haakjes staat. De inspectie geeft aan dat dat klopt, maar dat het inmiddels overal in de kaders is aangepast evenals in de Staat van wijzigingen.

- *Staat van wijzigingen, blz. 4: Vanwege het verstrekte mandaat verdient het aanbeveling dat schoolbesturen beter weten wat hun te wachten kan staan. Graag hier dieper ingaan op het escalatietraject en de juridische regeling noemen en deze regeling in een bijlage bij het kader voegen of link opnemen.*

Er staat met een voetnoot een verwijzing naar de beleidsregel inclusief link. De link bleek naar onze website te verwijzen en is inmiddels gewijzigd naar de juiste link: [Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022.](#)

- *Staat van Wijzigingen, blz. 6, onder Wet herziening wettelijke grondslagen kerndoelen, bij Tekst wordt:
De wettekst is hier verkeerd geciteerd: Artikel 2.13 lid 1 WVO 2002 (tekst wetsvoorstel bij de Eerste Kamer) luidt: 'Het onderwijs is voor de eerste twee leerjaren op doelgerichte en samenhangende wijze gericht op het realiseren van de kerndoelen'. Graag corrigeren.*

De inspectie geeft aan dat de wettekst is geparafraseerd om waar mogelijk dicht bij de onderwijspraktijk te blijven.

De tekst is inmiddels wel nog iets meer toegeschreven naar de nieuwe wettekst – zie ook het antwoord op de analoge vraag van de GO-Raad (pag 3). Blijft wel staan dat we niet overal de precieze wettekst citeren.

- *Het betreft een wet die nog niet is aangenomen en dus vooralsnog niet gehandhaafd kan worden. Dit graag duidelijk vermelden.*

We gaan uit van de wetgeving zoals die hoogstwaarschijnlijk van kracht is per 1 augustus. We schrappen vanzelfsprekend de wijzigingen als 1 augustus niet wordt gehaald.

- *Staat van Wijzigingen, blz. 9, onderaan, bij Tekst Wordt:
De tekst van de WVO kent de term 'uitvoerend deel' niet. Advies: Hier gewoon de wettekst citeren van artikel 3.1. eerste en tweede lid WVO 2020. Ook zo voor BES.*

Uitvoerend deel is tussen haakjes gezet, en we citeren niet, maar parafraseren. Bij een 'one-tier' bestuursmodel is er binnen het bestuur een onderscheid tussen het 'dagelijks bestuur' en de 'interne toezichthouder(s)'. De bedoelde regelgeving geldt voor het 'dagelijks bestuur', oftewel het uitvoerend deel van het bestuur. Zie ook het eerder gegeven antwoord op de vraag bij blz. 87 van de Staat van Wijzigingen.

- *Deze wettekst bestaat al veel langer. Wat maakt dat deze nu wél wordt opgenomen in het Kader?*

Onze collega's van VO wezen erop dat het artikel nog niet vermeld stond, terwijl het wel bij de wettelijke onderbouwing hoort. Daarom is het toegevoegd.

- *Staat van Wijzigingen, blz. 11, bovenaan, bij Tekst Wordt: hier wordt een verplichting opgenomen voor scholen zonder wettelijke grondslag (wordt eronder ook gesteld). Dat is principieel onjuist, waarom wordt dat dan toch gedaan? Graag verwijderen.*

Daar hebben we inderdaad iets niet goed gedaan. Het betreft niet de nieuwe wetgeving rondom de doorstroomtoetsen, maar de veranderde wetgeving voor Kinderopvang BES die invloed heeft op de WPO BES. De wettelijke onderbouwing is inmiddels aangepast (artikel 10, zevende lid, WPO BES). Dit is ook terug te vinden in de Memorie van Toelichting. De tekstwijziging is hierop ook aangepast. Zie ook het antwoord op de vraag van de PO-Raad.

- *Staat van Wijzigingen, blz. 13, bovenaan, bij Tekst Wordt: Niet de school, maar het bevoegd gezag stelt het handelingsplan op volgens het betreffende artikel*

In de praktijk zal dit niet het bevoegd gezag, maar de school zijn. Nb. Dit doen we bij meerdere wettelijke artikelen in het kader zo, d.w.z. middels een parafrase die beter aansluit bij de praktijk.

- *In het kader van de gebruiksvriendelijkheid van het document verdient het aanbeveling om de inhoud van het betreffende artikel weer te geven bij Wettelijke vereisten en niet alleen het artikelnummer.*

We vermelden altijd (een parafrase van) de inhoud. Mocht het ergens ontbreken dan horen we dat graag en vullen we dat zo snel mogelijk aan.

MBO Raad

- *Vraag over een aanvulling op p. 21 van de Staat van Wijzigingen aangaande de VOG (in het Onderzoekskader op p.28). Hier staat geel*

gemarkeerd: "Het bestuur zorgt voor benoembaar, bevoegd en bekwaam personeel dat in het bezit is van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)." Nu kent het mbo geen bevoegdheidsstelsel en wij zien daarom ook niet wat de wettelijke grond is om de term "bevoegd" in het onderzoekskader op te nemen. Het liefst zien wij dat het woord "bevoegd" wordt geschrapt. Wellicht kunnen jullie hier nader op ingaan tijdens het vragenuurtje?

Er is inderdaad geen sprake van een bevoegdheidsstelsel. In de SvW staat nu (nieuwe tekst): "Het bestuur zorgt voor benoembaar/bevoegd en bekwaam personeel dat in het bezit is van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)."

De MBO Raad vraagt nog waarom er niet voor is gekozen om de term 'bevoegd' helemaal te schrappen. De inspectie geeft aan dat ze de tekst zo dicht mogelijk bij de teksten van de andere sectoren willen houden.

Siméa

- *Tijdens de inspectieonderzoeken hebben de scholen een herstelopdracht gekregen op OR1 die niet in het onderzoekskader staat. De inspecteur verwijst dan naar Onderwijsresultaten in het (voortgezet) speciaal onderwijs | Inspectie van het onderwijs en dan de begrippen:*
 - **Nederlandse taal:** *de school brengt de resultaten in beeld voor alle taaldomeinen die relevant zijn voor de doelgroep en middelt de resultaten van de verschillende domeinen.*
 - **Rekenen-wiskunde:** *de school brengt de resultaten in beeld voor alle rekendomeinen die relevant zijn voor de doelgroep en middelt de resultaten van de verschillende domeinen.**Het zou helpend zijn als dat wat beoordeeld wordt in het onderzoekskader staat en niet nog op losse pagina's. Onze suggestie en wens is dan ook om alles waar de inspectie haar oordeel op velt in het onderzoekskader op te nemen.*

Wij nemen deze suggestie mee in de ontwikkeling van het Onderzoekskader 2027.

VO-raad

- *Vraag over de volgende paragraaf:*
7.5.2 Escaleren
De minister heeft bijvoorbeeld de bevoegdheid om direct over te gaan tot inhouding van (een deel van de) bekostiging bij het niet naleven van een wettelijk voorschrift en heeft aan de inspectie mandaat verleend om dit besluit te nemen tot een maximumpercentage. Dit besluit kan alleen worden genomen nadat het schoolbestuur een redelijke termijn heeft

gekrege om de tekortkoming te herstellen. Een escalatietraject is bij elke toezichtsituatie anders. De volgorde van interventie en escalatiestappen wordt per situatie bepaald.

Wij vragen ons of waarom en op basis waarvan de minister dit - in onze optiek ingrijpende besluit - gemandateerd heeft aan de inspectie en wat dit maximumpercentage behelst.

De mandatering staat al langere tijd in artikel 3, tweede lid, onder a van de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). Het bedoelde maximumpercentage is 15%; de mandatering staat nader uitgewerkt in de Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022: [wetten.nl - Regeling - Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022 - BWBR0047690](https://wetten.nl/Regeling-Beleidsregel-financiële-sancties-bij-bekostigde-onderwijsinstellingen-2022-BWBR0047690)

De VO-raad vraagt nog: *Staat het maximumpercentage van 15% in de beleidsregel of de WOT?* De inspectie geeft aan dat het inderdaad in de WOT staat. VO-raad concludeert: eigenlijk expliciteren jullie hier wat al een aantal jaren in de wet verankerd staat? Ja, aldus de inspectie.

3. Rondvraag en sluiting

Uiterlijk maandagochtend volgt het verslag met de beantwoording van de vooraf en tijdens deze vergadering gestelde vragen.

NRTO stelt nog een vraag over het kader MBO en de wijzigingen aangaande VABA. Er staat: 'per leerweg moet één studieduur vast worden gesteld.'. Dit kan je op meerdere manieren interpreteren. Dit lijkt niet zo duidelijk voor opleidingen. De inspectie neemt deze vraag mee in het Ringenoverleg op 20 mei.